

»» ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

- 1 Згадай, якою має бути остача в результаті ділення. Виконай ділення з остачею. Перевір результати.

$$79 : 8 \qquad 4 : 9$$

- 2 Знайди значення першої частки. Зістав частки. Як їх відмінність вплине на знаходження значення другої частки? Як утворити третє неповне ділене?

$$6842 \quad 6942$$

Утворення третього неповного діленого

1. **Визначаю, скільки десятків не розділилося:**
 - ♦ підписую під неповним діленням число десятків, що розділилися;
 - ♦ віднімаю це число від неповного діленого;
 - ♦ роблю висновок: десятків не розділилось — це **остача**.
2. **Перевіряю, чи правильно знайдено цифру частки:**
 - ♦ порівнюю остачу і дільник;
 - ♦ роблю висновок:
якщо **остача менша від дільника**, то цифру частки знайдено **правильно**; якщо **остача більша за дільник або дорівнює йому**, то цифру частки знайдено **неправильно**.
3. **Утворюю третє неповне ділене:**
 - ♦ остачу — десятків — подаю в одиницях;
 - ♦ визначаю, скільки в діленому одиниць;
 - ♦ додаю до остачі кількість одиниць діленого;
 - ♦ записую отримане число одиниць — це **третє неповне ділене**.

➤ Утворення третього неповного діленого з остачі та одиниць діленого

3 Виконай ділення письмово з коментарем.

9513	6582	6723	6126
8524	9573	6543	3483

Як перевірити правильність виконання дії ділення? Перевір результати.

4 Розв'яжи задачу 1 способом відношень. Зістав задачі 1 і 2. Чи можна задачу 2 розв'язати способом відношень? Розв'яжи задачу 2. Склади та розв'яжи задачі, обернені до задачі 2.

- 1) Купили яблука й апельсини за однаковою ціною. За 3 кг яблук заплатили 75 грн. Скільки треба заплатити за 6 кг апельсинів?
- 2) Купили кілька кілограмів яблук і стільки ж кілограмів апельсинів. За яблука заплатили 75 грн за ціною 25 грн за кілограм. Скільки заплатили за апельсини, якщо ціна 1 кг апельсинів становить 30 грн?

Чи можна розв'язати іншим способом задачу 1? задачу 2? Зміни числове дане задачі 1 так, щоб її можна було розв'язати лише одним способом.

Виконуємо письмове ділення на одноцифрове число

83. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$56 : 4$	$848 : 4$	$672 : 6$
$80 : 4$	$320 : 8$	$650 : 2$
$126 : 18$	$128 : 16$	$104 : 13$
$84 : 6$	$91 : 7$	$83 \cdot 8$
$45 \cdot 3$	$500 : 2$	$27 \cdot 6$
$133 : 19$	$38 \cdot 7$	$64 : 16$
$832 : 8$	$468 : 2$	$54 : 3$
$108 : 12$	$112 : 14$	$108 : 27$
$45 \cdot 8$	$34 \cdot 9$	$75 \cdot 3$

84. Виконай ділення письмово. Перевір результати.

$651 : 3$

$458 : 2$

$372 : 3$

$856 : 4$

85. Розв'яжи задачі. До кожної задачі склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- 1) Маса 500 насінин гарбуза становить 40 г. Яка маса 250 насінин гарбуза?
- 2) До магазину привезли однакову кількість ящиків з яблуками та ящиків із грушами. Усього — 48 кг яблук і 24 кг груш. Скільки кілограмів груш в одному ящику, якщо яблук в одному ящику — 16 кг?

86. Знайди значення виразів.

$145 - (19 + 53) : 6 + 567 = \square$

$530 : 10 + 896 : 8 - 128 = \square$

$791 : 7 + 696 : 6 - 175 = \square$

$139 - (58 + 33) : 7 + 379 = \square$

$425 + 7 \cdot (50 - 32) - 356 = \square$

$6 \cdot (565 : 5) - 488 : 4 = \square$